

Силабус навчальної дисципліни «Моніторинг геологічних процесів»

Спеціальність	Без обмежень за спеціальностями ННІ нафти і газу
Освітня програма	Без обмежень за освітніми програмами ННІ нафти і газу
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс, 7 або 8 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 20 год.
	Практичні – 20 год.
	Самостійна робота - 80 год.
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Кафедра	Кафедра буріння та геології, 415ф, 412ф, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-burinnya-ta-geologii.html
Викладач (-і)	Вовк Марина Олександрівна, старший викладач
Контактна інформація викладача (-ів)	nning.vovk@nupp.edu.ua
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	аудиторія 415 ф, 412 ф відповідно до графіку
Мета навчальної дисципліни – є ознайомлення з основними геологічними процесами в геосферах, їх класифікацією, характером прояву, наслідками та основними принципами й нормативно-правовими документами моніторингу геологічних процесів	
Програмні результати навчання У результаті вивчення дисципліни студенти повинні: знати: моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер; теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації; класифікацію та наслідки геологічних процесів у геосферах; нормативно-правові документи в сфері моніторингу геологічних процесів (середовищ); основні програмні продукти для аналізу інформації в сфері моніторингу геологічних процесів (середовища), екології. вміти: збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю; визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер; аналізувати склад і будову геосфер на різних просторово-часових масштабах; впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень; уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних; опрацьовувати, аналізувати матеріал в області моніторингу геологічних процесів (середовища)	
Передумови для навчання Оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін, як «Хімія», «Фізика», «Географія», «Біологія»	

Індивідуальне завдання	не передбачено
Зміст навчальної дисципліни Змістовий модуль 1. Геологічні процеси Вступ. Мета, завдання та суть дисципліни. Критерії оцінювання та складові курсу. Тема 1. Будова та склад геосфер Землі. Тема 2. Геологічні процеси та їх наслідки. Змістовий модуль 2. Моніторинг геологічних процесів Тема 3. Моніторинг процесів атмосфери, гідросфери. Тема 4. Моніторинг геологічного середовища та ґрунтів. Тема 5. Моніторинг внутрішніх процесів літосфери. Тема 6. Моніторинг техногенних процесів. Змістовий модуль 3. Принципи та нормативно-правові засади моніторингу. Тема 7. Управління та програми моніторингу. Тема 8. Методи моніторингу. Тема 9. Інформаційно-аналітичні системи (ІАС) та геоінформаційні системи (ГІС) в системі моніторингу геологічних процесів.	
Сторінка курсу на платформі Moodle	https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4287
Рекомендовані джерела 1. Вижва С.А. Геофізичний моніторинг небезпечних геологічних процесів /С.А. Вижва. К., 2004. 23 с. 2. ДСТУ ISO 5667-6-2001. Якість води. Відбирання проб ч.6. Настанови щодо відбирання проб води з річок та інших водотоків. К., 2002. 11с. 3. Іванік О.М., Менасова А.Ш., Крочак М.Д. Загальна геологія. Навчальний посібник. – Київ.- 2020. – 205 с. 4. Зоценко М.Л. Основи гідрогеології та інженерної геології: навч. посібник / М.Л. Зоценко, Ю.Л. Винников. – Полтава: НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2023. – 280 с. 3. Сивий М.Я. Геологія з основами геоморфології: підручник / Мирослав Сивий, Петро Дем'янчук. - Тернопіль : Осадца Ю. В. [вид.], 2021. - 415 с. 5. Екологічна геологія: підручник. / За ред. д.г.-м.н. М.М.Коржнева Київ: ВПЦ „Київський університет”. 2005. 257 с. 6. Моніторинг довкілля: підручник/ Боголюбов В.М. та ін. за ред:Боголюбова В.М., Сафранова Т.А. Херсон., 2011. – 530 с. 7. Моніторинг земель і природних ресурсів : дистанційний курс [Електронний ресурс] / К. А. Мамонов ; Харків. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова., 2013р.– Режим доступу : https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=219. 8. Положення про державний моніторинг навколишнього природного середовища: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 вересня 1993 р. № 785. 9. Положення про моніторинг земель: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 1993 р. № 661. 10. Клименко М. О. Моніторинг довкілля : підручник / Клименко М. О., ПрищепаА. М., Вознюк Н. М. К. : Академія, 2006. 360 с. 11. Крайнюков О. М. Моніторинг довкілля: підручник / О. М. Крайнюков. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2009. - 176 с. 12. Положення про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 9 березня 1999р. № 343.	

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом третього семестру студент може отримати максимально 70 балів, за результатами підсумкового контролю 30 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі дисципліни.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Робота на заняттях та виконання робіт	70
Диференційований залік	30
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	
1 - 34	F	

Політики навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних робіт, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до практичних робіт передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності й плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних роботах, а також лекційних заняттях є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни (<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4287>)